

TARTU ÜLIKOO

loodusmuuseum ja
botaanikaaed

Tartu Ülikooli loodusmuuseum
Vanemuise tn 46, Tartu

Tartu Ülikooli botaanikaaed
Lai tn 38, Tartu

Programmide info ja tellimine
Koduleht: natmuseum.ut.ee
E-post: natmuseum.haridus@ut.ee
Telefon: 737 6076

TÜ LOODUSMUUSEUM

ÕPPEPROGRAMMI KIRJELDUS

EKSOOTILISED LEMMIKLOOMAD 2

Õppeprogrammi eesmärk

Programmi eesmärgiks on anda ülevaade valitud eksootilistest loomadest, keda meie looduses ei leidu, kuid keda Eestis ja ka mujal maailmas lemmikloomadena peetakse.

Õppeprogrammi lühitutvustus

Õppeprogrammis antakse põgus ülevaade eksootilistest lemmikloomadest TÜ loodusmuuseumi zoologia õppeklassi ja TÜ loodusmuuseumi püsiekspositsiooni elavnurga näitel.

Õppeprogramm algab õppeklassis ja lõpeb TÜ loodusmuuseumi elavnurgas, kus tutvutakse seal elavate loomadega: kuningpüütoni, saare-roninastiku, gekode, maismaa- ja veekilpkonnade, leeguani, ahhaattigude ja teistega. Lähemalt räägitakse lemmikloomade eluviisist ja pidamise tingimustest ning saab praktilisi nõuandeid. Soovi korral on võimalik loomi ka lähemalt vaadata ja katsuda.

Õppeprogrammi kestus: 3 akadeemilist tundi (3 x 45 min)

Õppeprogrammi toimumise aeg: aastaringselt

Õppeprogrammi toimumise koht: TÜ loodusmuuseum

Sihtrühm: 4.–6. klass

Keel: eesti

Grupi suurus: kuni 25 õpilast ja õpetaja

Õppeprogrammi läbiviija: loodusmuuseumi juhendajad Andro Truuverk, Aivo Tamm

Õppeprogrammi pakkuja: Tartu Ülikooli loodusmuuseum, Tartu, Vanemuise 46, Tartu

Info ja tellimine: koduleht natmuseum.ut.ee; e-post natmuseum.haridus@ut.ee; telefon 737 6076.

Lisainfo

TÜ loodusmuuseumis on tänapäevane õpikeskkond, õppekogud, uued õppeklassid ja uudne püsiekspositsioon, muuseumihoones on lift, trepid ja välistreppide kõrval sissepääsuks ka kaldtee. Õpetajal palume registreerumisel teavitada muuseumi teabespetsialisti või juhendajat grupi erisustest (näiteks erivajadusega õpilased jm) ja soovidest, koostöös kooliga täpsustame programmi võimalused.

Programmiks vajalikud õppevahendid annab juhendaja, õppevahendid on arvestatud rühmatööks. Täpsem lisainfo saadetakse õpetajale registreerumisel.

Õppeprogrammi kirjeldus

Ajakava (3 x 45 min)

1. Sissejuhatus. 10 min
2. Esitlus ja vestlus. Tööleht. Eksootiliste loomade tutvustus. 40 min
3. Esitlus ja vestlus. Eksootiliste loomade vaatamine õppeklassis. 20 min
4. Elavnurk ja kokkuvõtted. Loodusmuuseumiga tutvumine. 65 min

Õppeprogrammi sisu ja tegevuste kirjeldused

1. Sissejuhatus. Õppeprogrammi tutvustus.
2. Esitlus ja vestlus. Tööleht. Eksootiliste loomade ülevaade: juhendaja tutvustab erinevad eksootilisi loomi ja nende iseäralikumaid kodudes peetavaid esindajaid. Õpilased täidavad jooksvalt lünktekstiga töölehte eksootiliste loomade kohta.
3. Esitlus ja vestlus. TÜ loodusmuuseumi zoologia õppeklassis olevate eksootiliste loomade tutvustus ja vaatamine. Õppeklassis elavad erinevad eksootiliste tarakanide liigid, leopardgeko, küülik nimega Käbi, aksalotl, kuningmadu ja akvaariumikalad. Räägitakse ja näidatakse lähemalt, kuidas neid loomi lemmikloomadena pidada, mida nad söövad, kus elavad ja mis tingimusi heaoluks vajavad.
4. Elavnurk ja kokkuvõtted. Elavnurgas elavate eksootiliste loomade tutvustus ja näitamine. Vestlus. Kokkuvõtte. Loodusmuuseumiga tutvumine. TÜ loodusmuuseumi elavnurgas tutvutakse seal elavate loomadega: kuningpüütoni, saare-roninastiku, gekode, maismaa- ja veekilpkonnade, leeguani, ahhaattigude, tarantli ja teistega. Soovi korral saab mõnda looma katsuda. Kokkuvõtteks arutatakse õpilastega üle vaadeldud loomade liigid ja mis jäi õpilastele meelde lemmikloomade pidamisest.

Õppeprogrammi läbiviimiseks vajalikud õppematerjalid ja vahendid

Esitlus: Roomajad ja teised lemmikloomad Eestis ja maailmas. Käega katsumiseks: roomajate ja putukate kestad. Õppeklassis olevad elavnurga loomad. TÜ loodusmuuseumi püsinäitus ja elavnurk.

Õppemeetodid

Vestlus, vaatlus, uurimine, kirjeldamine ja võrdlemine, töölehe täitmine, arutelu, kokkuvõtte.

Juhendajad

Loodusmuuseumi juhendaja Andro Truuverk.

Haridus. TÜ bioloogia MSc (zoologia, entomoloogia).

Kogemus. Alates 2013. a TÜ loodusmuuseumis näituste ja loodushariduse osakonnas programmide juhendaja (huvipäevad, giiditöö, vivaarium). Õpilaste loodushariduslike ürituste juhendamine TÜ loodusmuuseumis, koolides, looduskeskustes. Alates 2013. a TÜ zoologia ja hüdrobioloogia doktoriõpe

Loodusmuuseumi juhendaja Aivo Tamm.

Haridus. TÜ bioloog, bioloogia-keemia õpetaja.

Kogemus. Töötanud TÜ loodusmuuseumis alates 1987. a. Zoologiaringi juhendaja alates 1994. a. Õppeprogrammide koostamine ja juhendamine.

Õpetaja roll

Ootame õpetajalt koostöövalmidust ja aktiivset osalemist programmi tegevustes koos õpilastega.

Ohutus ja selle tagamine

Õppekeskkond TÜ loodusmuuseumis ja botaanikaaias on tänapäevane, turvaline ja ohutu. Programmide (sh ka väliprogrammi alguses) tutvustab juhendaja grupile programmi kava ja reegleid (sh ohutust) ning juhendaja koos õpetajaga jälgib nendest kinnipidamist.

Tagasiside

Õpilased saavad tagasisidet vestluse käigus. Programm on üles ehitatud nii, et õpilased saaksid oma teadmiseid näidata. Õppeprogrammi lõpus toimub lühike vestlus. Tagasiside küsitakse õpetajalt kirjalikult programmi lõpus.

Teaduspõhisus ja seosed

Programmid lähtuvad teaduslikust maailmavaatest. Programmi juhendaja tutvub jooksvalt teaduskirjandusega ning täiendab vastavalt programmi sisu. Juhendaja arvamus põhineb teaduskirjandusel ja isiklikel kogemustel eksootiliste lemmikloomadega.

Programmi tulemused (programmi lõpuks saavutatavad õpiväljundid ehk teadmised, oskused, väärtushinnangud ja käitumisviisid)

Õpilased teavad, milliseid eksootilisi lemmikloomi Eestis peetakse. Millised on selliste loomade pidamistingimused ja kui palju ning millist hoolt need nõuavad.

Programmi seosed keskkonnateadlikkuse ja säästva arengu teemadega
Programmi tulemusena ja uute kogemuste kaudu suureneb õpilaste keskkonnateadlikkus ja kujunevad säästva eluviisi harjumused ning hoiakud.
Programmides käsitletakse vastavalt teemale ja tegevustele seostatult loodus-, kultuuri-, sotsiaalset ja majanduslikku keskkonda. Millised on ämbliku- ja maokartuse psühholoogilised tagamaad. Kuidas kartusest vabaneda? Kuidas kasvatada eksootilisi lemmikloomi kodus. Millised on nende vajadused. Miks ei tohi looduses elavaid loomi püüda lemmikloomadeks?

Õpilased saavad teada, kust lemmikloomad tulevad. Kas kaubandusest lemmiku soetamine on parim valik või on veel alternatiive. Kelle poole pöörduda, kui eksootiline lemmikloom on haige? Kui kaua eksootilised lemmikloomad elavad?

Seosed riikliku õppekavaga (ainekavade ja/või üldpädevuste ja/või läbivate teemadega)
Õppekavaga seotud pädevused ja õpitulemused PRÖK.

Loodusainete ainevaldkond
Bioloogia. 2. kooliaste (4.–6. kl)

Õppe- ja kasvatuseesmärgid II kooliastmes: õpilane tunneb huvi loodusteaduste õppimise vastu; väärtustab uurimistegevust looduse tundmaõppimisel; väärtustab bioloogilist ja maastikulist mitmekesisust ning säästvat eluviisi; märkab kodukoha ja Eesti keskkonnaprobleeme ning on motiveeritud osalema eakohastes keskkonnakaitseüritustes.

Üldised loodusteaduslikud teadmised.

6. klassi lõpetaja: saab aru loodusteaduslikust tekstist, tõlgendab ja rakendab õpitud teadusmõisteid, sümboleid ning ühikuid nähtusi ja protsesse selgitades; tuginedes loodusteaduslikele teadmistele, teeb tõendusmaterjalide põhjal järeldusi ja otsustusi; kirjeldab ja võrdleb organismide, ainete või protsesside sarnasusi ning erinevusi; selgitab organismide kohastumist õhus, vees või mullas kui elukeskkonnas ning põhjendab

loodus- ja keskkonnakaitse vajalikkust; saab aru inimtegevuse ja keskkonna vahelistest seostest kodukoha ning Eesti kontekstis.

Õpitulemused. Elu mitmekesisus Maal. Asula elukeskkonnana. Elukeskkond Eestis. Loodus- ja keskkonnakaitse Eestis.

Õpilane: toob näiteid taimede ja loomade kohastumise kohta kõrbes, vihmametsas, mäestikes ning jäävööndis; kirjeldab elutingimusi asulas ning toob näiteid inimkaaslejate loomade kohta; kirjeldab tootjate, tarbijate ja lagundajate rolli aineringes ning selgitab toitumissuhteid ökosüsteemis; kirjeldab ökosüsteemi elusat ja eluta osa ning selgitab loodusliku tasakaalu olulisust ökosüsteemides; selgitab looduskaitse vajalikkust, toob näiteid kaitsealade, kaitsealuste liikide ja üksikobjektide kohta.